

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY**

Szkoły Podstawowej nr 7
im. Erazma z Rotterdamu
w Poznaniu

Rok szkolny 2018/2019

Opracowanie:
Zespół Wychowawczy
Rada Rodziców

I. PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczego stanowią następujące aktualne dokumenty:

1. Konstytucja RP
2. Ustawa o Systemie Oświaty
3. Karta Nauczyciela
4. Podstawa Programowa
5. Statut Szkoły

II. NADRZĘDNE CELE WYCHOWANIA

Nadrzędnym celem wychowania jest:

- **integralny rozwój i osiągnięcie przez wychowanka pełni człowieczeństwa,**
- **wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej,**
- **wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.**

1. Mądra Szkoła wychowuje w procesie uczenia się.
2. Konsekwentnie dąży do modelu szkoły mądrej, przyjaznej, zdrowej i nowoczesnej dla dzieci, rodziców, pracowników szkoły i środowiska lokalnego.
5. Traktuje odnoszenie sukcesów, jako niezbędny element w budowaniu tożsamości, samorealizacji i autoprezentacji uczniów.
6. Daje doświadczenia uczestnictwa w procesie uczenia się, jako wartości na całe życie.
7. Proces wychowawczy jest spójny z procesem uczenia się.
8. Mądra szkoła wymaga odważnych decyzji.

Myśl przewodnia w roku szkolnym 2018 / 2019

Rok wytrwałości.

III. MISJA SZKOŁY

„MĄDRA SZKOŁA, CZYLI OD SZKOŁY OTWARTEJ DO ...”

Mądra Szkoła to szkoła pomocna wszystkim uczniom w osiągnięciu indywidualnego rozwoju pod względem intelektualnym, kulturalnym i społecznym.

Mądra Szkoła jest, przede wszystkim, szkołą dla ucznia.

Proponowaną transformację od Szkoły Otwartej do Szkoły Mądrej rozpoczynamy od sposobu podejścia do procesu uczenia się w naszej Szkole i niedopuszczenia do stygmatyzowania Siódemki, jako szkoły osiedlowej (w znaczeniu pejoratywnym).

W Mądrej Szkole niedopuszczalne jest naznaczanie uczniów ze względu na ich pochodzenie społeczne lub rodzinne.

W Mądrej Szkole, uczący, planując pracę dydaktyczną, nie szukają usprawiedliwienia w domach rodzinnych uczniów. W Mądrej Szkole znajomość domu ucznia jest niezbędna do stworzenia i modyfikowania planu pracy z dzieckiem oraz określenia poziomu stawianych mu wymagań.

W Mądrej Szkole wysokie wymagania stawiane są wszystkim uczniom, a proces wychowawczy jest spójny z procesem uczenia się.

Zmiana w sposobie myślenia (bardziej rozumiana, jako niedopuszczenie do takiego myślenia) musi dotyczyć całego środowiska szkolnego - uczniów, rodziców i nauczycieli oraz mieszkańców Osiedla.

Mądrość Szkoły Podstawowej nr 7 w Poznaniu polega na umiejętności przewidywania i modelowaniu sprawdzonych rozwiązań.

W opracowanym systemie, założono zwiększenie nacisku na dydaktykę.

Mądra Szkoła wychowuje w procesie uczenia się.

Mądra Szkoła uwypuklała nową rolę nauczycieli, buduje prestiż zawodu,

a także mądrą odpowiedzialność uczących za efekty pracy uczniów.

IV. WIZJA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa nr 7 jest Mądrą Szkołą, w której wartościuje się uczenia, proces uczenia się i środowisko szkolne.

Swoje bardzo dobre wyniki edukacyjne i wychowawcze Szkoła osiąga dzięki różnorodności środowiska, którego zmienność stara się przewidywać.

W Szkole panuje przyjazna atmosfera uczenia się, w której uczniowie i nauczyciele aktywnie realizują swoje zadania.

Wszyscy uczący się mają wysoką motywację i samoocenę, która pozwala im na realizowanie celów.

Nauczyciele wierzą w swoich podopiecznych, robią wszystko, aby kolejne etapy edukacji były dla nich świadomym krokiem ku przyszłości.

Absolwenci Siódemki mają wybór i potrafią dokonywać wyboru.

W Mądrej Szkole wszyscy się uczą i wszyscy są nauczani, a praca nauczyciela jest szanowana, ale i oceniana przez pryzmat osiągnięć uczniów.

W Siódemce kładzie się nacisk na dydaktykę, z którą proces wychowawczy stanowi nierozdzielalną całość.

Akcent i promocja Szkoły są budowane wokół procesu uczenia się.

„WARTOŚĆ UCZNIĄ, WARTOŚĆ UCZENIA SIĘ I WARTOŚĆ OTOCZENIA”

1. Szacunek nadrzędną wartością:

- kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych,
- kulturalne wyrażanie swojego zdania (sprzeciw),
- uczenie szacunku do pracy i osób ją wykonujących,
- szanowanie indywidualnych doświadczeń, budowanie zasad w oparciu o zaufanie,
- konsekwentne budowanie i egzekwowanie szacunku,
- ponoszenie odpowiedzialności przez uczniów za swój udział w planowaniu i realizowaniu procesu uczenia się,
- dzielenie czasu na pracę i wypoczynek,
- równoważenie życia społecznego w rzeczywistości z wirtualnym,

- znajomość i wyrażanie emocji, panowanie nad nimi.

2. Współpraca, spoiwem łączącym wszystkich uczestników procesu uczenia się:

- zdobywanie i stosowanie umiejętności pracy zespołowej,
- dostrzeganie zalet współpracy,
- środowisko jako ogniwo:
 - ✓ uzupełnia szkolną przestrzeń, równoważąc niedostatki lokalowe,
 - ✓ poszerza możliwości pokazania wiedzy,
 - ✓ rozwija potrzebę samodzielności (samostanowienia i podejmowania decyzji),
 - ✓ wskazuje wzorce wytrwałego dążenia do osiągnięcia celu dydaktycznego lub wychowawczego.
 - ✓ umożliwia sprawdzenie teorii w praktyce lub rodzi ciekawość uczniów,
 - ✓ równoważy zbyt szybkie lub wolne tempo procesu uczenia się,
 - ✓ daje możliwość harmonijnego rozwoju ucznia i weryfikacji wartości domu lub szkoły,
 - ✓ wypracowuje sposoby motywowania do wytrwałego i cierpliwego dochodzenia do mistrzostwa.

3. Sukces wartością ucznia w procesie edukacyjnym:

- traktowanie sukcesu, jako etapu w procesie uczenia się,
- celebrowanie osiągnięć uczniów,
- budowanie tożsamości, samorealizacji i autoprezentacji poprzez sukces, jako niezbędny element,
- uświadomienie, że wytrwałością w dążeniu do celu można osiągnąć sukces wykorzystując talent, zdobytą wiedzę i umiejętności.

4. Wytrwałość aspektem procesu uczenia się:

- rozwijanie wytrwałości poprzez planowanie, modelowanie i konsekwentne realizowanie procesu uczenia się,
- stawianie wysokich wymagań uczniom,
- przejawianie wytrwałości w procesie uczenia się, sposobie oceniania i respektowania uczestników procesu,

- uczenie, jako wytrwały i cierpliwy proces, nagradzający umiejętność stopniowego budowania kluczowych kompetencji,
- wytrwałość, jako nadrzędna cecha ponad talent, geniusz i wykształcenie.

5. Motywacja stałym elementem wzmocnienia uczniów:

- otrzymywanie systematycznej informacji zwrotnej,
- stawianie wysokich wymagań, zachęcanie do rozwoju, uczciwa ocena osiągnięć, jako podstawowe elementy motywowania,
- entuzjazm i optymizm, jako ważne elementy w procesie uczenia się,
- uczenie się od lepszych - uczenie się od siebie (nauczyciel-uczeń), korzystanie z doświadczenia i wiedzy innych.

6. Celowość uczenia się:

- zachęcanie do otwartego i mądrego dialogu z uczniami w celu ustalenia konkretnych kierunków i wyznaczonych celów w procesie uczenia się,
- dostosowanie jasno określonych celów do programów nauczania i możliwości uczniów,
- stawianie wysokich wymagań w trakcie przekazywania bogatych, realnych treści,
- planowanie pracy, dzielenie na etapy zadań, które wymagają długoterminowych realizacji.

7. Uczenie się, jako proces widoczny, realizowany i demonstrowany na wiele sposobów:

- wykorzystanie koncepcji inteligencji wielorakich w trakcie zdobywania informacji i umiejętności,
- stosowanie różnorodnych metod i technik dostosowanych do indywidualnych uzdolnień i upodobań uczniów,
- łączenie obszarów edukacji formalnej (dydaktyka), nieformalnej i pozaformalnej (uzdolnienia i upodobania oraz trudności uczniów), jako przyszłość edukacji,
- planowanie każdego kroku dydaktycznego na podstawie programowej w ściśle określonych ramach edukacji formalnej,
- realizowanie procesu uczenia się w czterech etapach: od informacji do wiadomości, od wiadomości do mądrości w trakcie planowania pracy perspektywicznej i każdej jednostki lekcyjnej.

8. Uczenie trwa przez całe życie:

- odnoszenie sukcesu w życiu opartym na doświadczeniu uczestnictwa w procesie uczenia się, jako umiejętność na całe życie,
- uczenie się służy życiu, a nie jednorazowemu sprawdzeniu umiejętności.
- wykorzystanie wzrostu wiedzy umiejętności uczniów do wzbogacania doświadczeń,
- uczenie się poprzez czytanie wynikiem nauki czytania,
- kształcenie w poziomach oraz zespołach odpowiednich do wiedzy, rozwoju i umiejętności uczniów,
- nastawienie procesu uczenia na:
 - ✓ zrównoważony rozwój uczniów,
 - ✓ uczenie się jest zaplanowane tak, aby wiedza praktyczna i teoria były zbalansowane,
 - ✓ aktywność ucznia i aktywność nauczyciela,
 - ✓ czas dla grupy,
 - ✓ uczenie się odpoczynku.

9. Pozytywne relacje wzmocnieniem uczenia się:

- promowanie i rozpoznawanie indywidualnych zalet ucznia poprzez preferowane przez niego sposoby uczenia się,
- zachęcanie do dialogu uczeń – uczeń, uczeń - nauczyciel – rodzic w procesie uczenia się,
- zapewnienie społeczności lokalnej i władz samorządowych o zasadności wypełniania zadań przez Szkołę.

V. WARTOŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

- Szkoła powinna być oparta na zasadzie przyjaźni, szacunku, partnerstwa i wzajemnej pomocy, a także zaangażowaniu uczniów, rodziców i pracowników w kształtowanie jej wizerunku.
- Szkoła powinna rozpoznawać ucznia i pomagać w osiągnięciu indywidualnego rozwoju pod

względem intelektualnym, kulturalnym i społecznym poprzez:

- wzbudzanie zainteresowania nauką pojmowanego, jako procesu trwającego przez całe życie,
- wzmacnianie motywacji uczących się,
- wyposażenie w systematyczną informację zwrotną,
- stawianie uczniom wysokich wymagań, jasno określonych celów, otwarty konstruktywny dialog,
- rozwijanie poczucia własnej wartości w oparciu o osiągnięte sukcesy i wyniki,
- rozpoznawanie, zachęcanie i rozwijanie indywidualnych predyspozycji twórczych i umiejętności intelektualnych ucznia,
- zapewnienie wszystkim dzieciom bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego oraz dobrego samopoczucia w szkole,
- diagnozowanie, przeciwdziałanie i redukcja przemocy w szkole dla uzyskiwania przyjaznych więzi między uczniami,
- propagowanie programów profilaktycznych dotyczących przemocy i uzależnień dla bezpiecznego funkcjonowania dziecka w szkole i poza nią,
- rozpoznawanie i diagnozowanie sytuacji zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e-papierosów, alkoholu, napojów energetycznych, narkotyków i dopalaczy),
- kontynuowanie programu "Bezpieczna szkoła".

VI. MODEL ABSOLWENTA

1. **Uczeń** ukształtowany w spójnym procesie edukacji i wychowania:

- umie godzić dobro własne z dobrem innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych (tolerancja),
- nawiązuje i podtrzymuje pozytywne relacje z ludźmi, rozumie uczucia innych, zna sposoby myślenia i działania, umożliwiające osiągnięcie pożądaných społecznie celów,
- propaguje dziedzictwo kultury narodowej i regionalnej,
- uczestniczy aktywnie w życiu społecznym, włącza się do działania na rzecz społeczności, promuje pozytywne wzorce osobowe,

- jest samorządny, potrafi działać zespołowo oraz przejmuje odpowiedzialność za środowisko przyrodnicze, jako element jego bytowania,
- wie, jakie są najważniejsze wartości w rodzinie,
- jest empatyczny, wrażliwy, odnosi się z szacunkiem do odmienności,
- jest tolerancyjnym Europejczykiem,
- ma pozytywny stosunku do pracy, zabawy i wypoczynku,
- posiada umiejętność planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w sytuacjach trudnych w dialogu uczeń- rodzic- wychowawca,
- zna wartość uczenia się od lepszych,
- osiąga sukcesy i zna celowość uczenia się,
- wyznacza sobie realne cele i osiąga je dzięki własnej aktywności,
- jest zmotywowany,
- ma wysoką samoocenę,
- wysoko mierzy i widzi cel, do którego dąży, aby przybliżyć się do sukcesu,
- zachowuje się asertywnie w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (cyberprzemoc, uzależnienia),
- potrafi planować własny rozwój, mając poczucie celowości działania;
- potrafi dokonać właściwego wyboru dalszej drogi edukacyjnej,
- jest kreatywny, w sposób twórczy rozwiązuje problemy dzięki umiejętnością wyjścia poza schematyczność myślenia i działania.

VII. MODEL WYCHOWAWCY / NAUCZYCIELA

- koordynuje pracę wychowawczą i dydaktyczną uczniów swojej klasy,
- kieruje zespołem klasowym w pracy wynikającej z założeń wychowawczych szkoły (konstruuje i realizuje plan pracy wychowawczej klasy),
- dostrzega potrzeby ucznia, jego aktualną sytuację rodzinną i pomaga mu w osiągnięciu indywidualnego rozwoju pod względem intelektualnym, kulturalnym i społecznym,
- organizuje wycieczki, imprezy klasowe i stwarza sytuacje mające na celu:
 - ✓ integrowanie zespołu klasowego,
 - ✓ kształtowanie umiejętności współlistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych

- form spędzania wolnego czasu, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą,
- ✓ poznawanie samego siebie, a przez to możliwość odniesienia sukcesu, jako niezbędnego elementu w procesie budowania tożsamości i samorealizacji oraz odnalezienia się ~~kie~~dyś na właściwym miejscu w społeczeństwie,
 - ✓ zaszczepienie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów, aprobujących lub negujących zachowania swoje i innych osób,
 - ✓ poznawanie wartości kulturowych oraz pielęgnowanie tradycji narodowych i szkolnych,
- podejmuje działania profilaktyczne, dotyczące zagrożeń cywilizacyjnych,
 - systematycznie współpracuje z rodzicami poprzez:
 - ✓ organizowanie atrakcyjnych i twórczych spotkań klasowych,
 - ✓ inicjowanie zajęć integrujących dzieci i ich rodziców,
 - ✓ systematyczne informowanie rodziców o osiągnięciach ich dzieci w ich obecności,
 - ✓ wytworzenie wzajemnych relacji nacechowanych życzliwością i troską o bezpieczeństwo, prawidłowy rozwój i dobre samopoczucie dziecka,
 - umożliwia uczniom działanie na rzecz klasy i szkoły oraz pracę w Samorządzie Klasowym oraz Samorządzie Uczniowskim,
 - propaguje ideę wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, biorą na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
 - modeluje obraz własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę,
 - buduje relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowankami / uczniami rozmowy, poprzez które uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji,
 - wspiera wychowanków / uczniów w podejmowaniu mądrych i odważnych decyzji w sytuacjach stwarzających zagrożenie, zmierza tym do osiągnięcia przez nich właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności,
 - motywuje uczniów do twórczych, kreatywnych rozwiązań,
 - z empatią odnosi się do każdego ucznia
 - zachęca uczniów do traktowania nauki jako nagrody umożliwiającej samorealizację, dostarczającej osobistej satysfakcji i wzbogacającej ich życie poprzez innowacje, które wprowadza.

VIII. GŁÓWNE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE FUNKCJI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ

1. Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka.
2. Przygotowanie wychowanka do znalezienia właściwego miejsca w społeczeństwie ("Chcemy być wartościowymi ludźmi").
3. Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.
4. Wspieranie i modelowanie postaw prozdrowotnych, wzmacnianie czynników chroniących – profilaktyka uzależnień.

IX. OBSZARY DZIAŁAŃ SZKOŁY

1. Szkoła drogą osobistych sukcesów ucznia.

Kształtowanie wszystkich sfer osobowości oraz indywidualności dziecka:

- rozwijanie wartości, moralnych i estetycznych, dbanie o przestrzeganie norm i wzorów zachowań,
- rozwijanie zdolności i zainteresowań,
- kształtowanie postaw społecznych,
- wzbogacanie doświadczeń uczniowski,
- zapobieganie trudnościom w nauce i zachowaniu (agresja), dbanie o bezpieczeństwo,
- rozwijanie zachowań prozdrowotnych.

2. Dziecko, jako jednostka społeczna.

Wychowanie w zdrowiu i szacunku do otaczającej przyrody (ekologia).

Przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie (tolerancja).

X. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Nad realizacją założeń Programu Wychowawczego czuwa Zespół Wychowawczy, który tworzą:
 - wicedyrektorzy I i II etapu edukacyjnego,
 - opiekunowie grup wiekowych I-III i IV-VI, VII-VIII
 - opiekun Samorządu Uczniowskiego,
 - pedagog i psycholog,
 - inne osoby powoływane do pracy w zespole w zależności od realizowanych zadań w danym miesiącu.
2. Zespół Wychowawczy ustala Plan Wychowawczy – miesięczne zadania dla wychowawców klas oraz innych osób odpowiedzialnych za realizację działań o zasięgu ogólnoszkolnym.
3. Przedstawiciel Zespołu Wychowawczego przekazuje informacje o realizowanych zadaniach na posiedzeniu Prezydium Rady Rodziców.
4. Sprawozdanie z realizacji założeń Programu Wychowawczego jest przedstawiane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej po zakończeniu I i II semestru, na którym ustala się wnioski do dalszej pracy.

XI. REALIZACJA ZAGADNIEŃ PROGRAMOWYCH

<i>Sfery</i>	<i>Zadania</i>	<i>Realizatorzy wszyscy n-le</i>	<i>Wsparcie profilaktyczne</i>
SFERA FIZYCZNA <i>Zdrowie i edukacja zdrowotna</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie świadomości znaczenia odpowiedniej diety, estetyki otoczenia i higieny dla utrzymania zdrowia człowieka • wdrażanie umiejętności posługiwania się numerami telefonów alarmowych, formułowania komunikatu wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej, wiedzą dotyczącą swoich danych osobowych • uczenie właściwej reakcji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia • wdrażanie do świadomego korzystania z technologii z uwzględnieniem wpływu na utratę zdrowia człowieka uświadomienie podstaw zdrowego trybu życia 	<i>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń stosuje zasady higieny osobistej ✓ uczeń dba o czystość swojego najbliższego otoczenia. (Przygotowanie i realizacja akcji Sprzątanie Świata) ✓ uczeń wie, na czym polega zdrowy styl życia i świadomie stosuje jego zasady
	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie świadomości ekologicznej • uświadomienie podstaw zdrowego trybu życia • wzmacnianie poczucia własnej wartości 	<i>Nauczyciele j. polskiego</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń potrafi zadbać o swoje dobre samopoczucie oraz o to, aby inni czuli się
	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie umiejętności analizowania związku 	<i>Nauczyciele</i>	

	<p>między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznawania sytuacji wymagające konsultacji lekarskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczenie eliminowania wpływu znaczących czynników ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych stanowiących zagrożenie dla zdrowia • rozwijanie świadomości konieczności ochrony przyrody • doskonalenie postawy i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody 	<p><i>biologii</i></p> <p><i>wychowawcy klas VII-VIII,</i></p> <p><i>IV - VI</i></p> <p><i>specjaliści,</i></p> <p><i>Policja</i></p>	<p>dobrze w jego towarzystwie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń ma możliwość spędzenia czasu wolnego od nauki w pożyteczny i przyjemny sposób ✓ uczeń wie, jak wzmocnić czynniki chroniące przed uzależnieniami
	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do dobrej organizacji pracy • wyrabianie systematyczności, pracowitości i wytrwałości 	<p><i>Nauczyciele matematyki</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń wie, na czym polega zdrowy styl życia i świadomie stosuje jego zasady
	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu • doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie 	<p><i>Nauczyciele przyrody</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń zna i stosuje zasady postępowania niezbędne dla osiągnięcia dobrego samopoczucia
	<ul style="list-style-type: none"> • wyrabianie nawyku dotyczącego zasad zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej zasad higieny osobistej i otoczenia • kształcenie prawidłowej postawy ciała w różnych 	<p><i>Nauczyciele wychowania fizycznego</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń przestrzega zasad bezpieczeństwa w stosunku do siebie i innych

	<p>sytuacjach</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do właściwego postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia z uwzględnieniem czynników, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie • umacnianie wiedzy dotyczącej przyczyn i skutków otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni • respektowanie wymogów higieny wynikających ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny, wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie
	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie umiejętności posługiwania się w sposób odpowiedzialny technologią dostosowaną do predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych 	<p><i>Nauczyciele informatyki</i></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie postaw asertywnych 	<p><i>Nauczyciele WOS</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń czuje się bezpieczny w różnych sytuacjach, także trudnych (konflikty, używki, kradzieże, agresja, grupy nieformalne, molestowanie seksualne, cyberprzemoc)
	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie wiedzy na temat zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym, które szczególnie często występują wśród nastolatków • kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie) • zapoznanie z rzetelnymi źródłami informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach 	<p><i>Nauczyciele EDB</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu

	<p>zdrowotnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • umacnianie wiedzy na temat oceny własnego zachowania związanego ze zdrowiem, ustalanie indywidualnego planu działania na rzecz własnego zdrowia 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu
	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie wiedzy na temat postaw odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska • kształtowanie umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu • wdrażanie do zachowania ładu, porządku, dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa 	<i>Nauczyciele techniki</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu 	<i>Nauczyciele WDŻ</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie umiejętności wycucia rytmu; tworzenia układów i sekwencji poruszania się do ulubionej muzyki 	<i>Nauczyciele muzyki</i>	
<p>SFERA PSYCHICZNA</p> <p><i>Bezpieczeństwo</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębianie wiedzy na temat praw i obowiązków wszystkich ludzi i własnych oraz ich przestrzegania i stosowania w codziennym życiu • rozwijanie zasad współżycia społecznego (posługiwanie się pieniędzmi, odczytywanie godzin, temperatury itp.) 	<i>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń dba o swoje i innych bezpieczeństwo podczas poruszania się po drogach ✓ uczeń może znaleźć

<p>– profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do przestrzegania przepisów bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych oraz zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego • wdrażanie do stosowania się do zasad bezpieczeństwa w szkole, zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku • pogłębianie świadomości istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego • rozwijanie wiedzy na temat zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń cyfrowych (stosowanie zasad etykiety) 		<p>w szkole pozytywne grupy odniesienia, unikając w ten sposób wchodzeniu w grupy nieformalne</p> <p>✓ uczeń ma możliwość szczerzej rozmowy na temat współczesnych zagrożeń (bezrobocie, niski status materialny rodziny, rodzina niepełna)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku • umacnianie wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej • kształtowanie nawyku bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego • zapoznanie z najczęstszymi przyczynami oraz okolicznościami wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych i sposobami zapobiegania im oraz zagrożeniami związanymi z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu 	<p><i>Nauczyciele wychowania fizycznego</i></p>	<p>✓ uczeń bierze udział w różnych imprezach klasowych i szkolnych</p> <p>✓ uczeń ma możliwość zaprezentowania swoich osiągnięć na forum klasy i szkoły</p> <p>✓ uczeń bierze udział w wycieczkach klasowych</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat zachowań związanych z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, 	<p><i>Nauczyciele</i></p>	<p>✓ uczeń bierze udział w przedstawieniach</p>

	<p>wobec siebie i innych (osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ugruntowanie wiedzy na temat z korzyści i zagrożeń wynikających z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznawania przemocy w cyberprzestrzeni i umiejętnego reagowania na nią • zapoznanie z zasadami, na podstawie, których nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw oraz policjantów uprawnieniami policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoimi prawami w kontakcie z tymi służbami 	<i>WOS</i>	<p>szkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń ma możliwość uczestnictwa w pracach Samorządu Szkolnego ✓ uczeń ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.)
	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do posługiwania się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; zapoznanie z metodami wystrzegania się zagrożeń związanych z dostępem do technologii (zabezpieczenia antywirusowe, krytyczne podejście do informacji w sieci) • wdrażanie do przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa • respektowanie prywatności informacji i ochrony danych, praw własności intelektualnej, etykiety w komunikacji i norm współżycia społecznego • kształcenie umiejętności oceny zagrożeń związanych z technologią i ich uwzględnienie dla bezpieczeństwa swojego i innych 	<i>Nauczyciele informatyki</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń zna wagę wypowiedzianych słów i na co dzień wypowiada się kulturalnie
	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających 	<i>Nauczyciele</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń wie, jakie są

	<p>z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat działania i funkcjonowania narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole • wdrażanie do bezpiecznego posługiwania się prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego i urządzeniami w szkole • przygotowanie do postępowania podczas wypadku przy pracy oraz udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia 	<i>techniki</i>	<p>ramy lekcji</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ szkoła stwarza warunki uczniom narażonym na niepowodzenia szkolne w postaci wsparcia (zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, konsultacje i porady ✓ nauczyciele w bezpośredniej pracy dostosowują wymagania do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia (także praca z uczniem zdolnym)
	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z sytuacjami zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka) • nabywanie wiedzy dotyczącej zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach i rozróżniania poszczególnych sygnałów alarmowych i środków alarmowych oraz zasad zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych 	<i>Nauczyciele EDB</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie nawyków odpowiedzialnego korzystania ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu oraz umiejętnego wyboru określonych treści z uwzględnieniem odpowiedniej ilości czasu im poświęcanego 	<i>Nauczyciele WDŻ</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe • rozbudzanie potrzeb czytelniczych i kulturalnych 	<i>Nauczyciele j. polskiego</i>	

	<p>wraz z kształceniem umiejętności ich zaspokajania</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do samokształcenia, pomoc w odkrywaniu własnych preferencji w zakresie stylu uczenia się • wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i planowaniu drogi dalszej edukacji • przygotowanie do obiektywnego oceniania postaw innych ludzi oraz do samooceny • poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się • kształcenie takich kompetencji, jak kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość • rozwijanie zainteresowań, rozbudzanie ciekawości wobec świata i kształtowanie otwartej postawy w stosunku do innych ludzi • zachęcanie do rozwijania swoich uzdolnień poprzez udział w różnych formach pogłębiania wiedzy, np.: konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijanie umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy • kształcenie nawyków systematycznego uczenia się; porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania 		
	<ul style="list-style-type: none"> • poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się 	<p><i>Nauczyciele przyrody</i></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie więzi z krajem ojczystym, 	<p><i>Nauczyciele</i></p>	<p>✓ uczeń bierze udział</p>

<p>SFERA SPOŁECZNA</p> <p>Relacje – <i>kształtowanie postaw społecznych</i></p>	<p>świadomości obywatelskiej, postawy szacunku i odpowiedzialności za własne państwo</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbudzanie poczucia miłości do Ojczyzny poprzez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną 	<i>historii</i>	<p>w różnych uroczystościach klasowych i szkolnych związanych ze świętami państwowymi, religijnymi, wewnątrzszkolnymi</p> <p>✓ uczeń podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im</p> <p>✓ uczeń przedstawia różne formy zachowań asertywnych</p>
	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych rozwijanie rozumienia wartości języka narodowego oraz jego funkcji w budowaniu wspólnoty rodzinnej, narodowej i kulturowej budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia rozwijanie motywacji do poznawania kultury własnego regionu oraz dziedzictwa narodowego kształtowanie postaw obywatelskich, wdrażanie do wspólnego działania dla dobra innych, do aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość zachęcanie do współpracy z innymi, wspólnego planowania i organizowania przedsięwzięć oraz podejmowania odpowiedzialności za wykonanie zadań w grupie 	<i>Nauczyciele j. polskiego</i>	

	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do działania na rzecz środowiska lokalnego • doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole 	<i>Nauczyciele przyrody</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie kompetencji społecznych w grupach społecznych, do których uczniów należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród Kształowanie umiejętności respektowania norm i reguł postępowania w tych grupach • wdrażanie do współpracy z innymi oraz przestrzegania zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem • rozbudzanie świadomości szacunku wobec siebie i innych (rodzina, klasa, naród) • rozwijanie szacunku wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych poprzez właściwe zachowanie • wdrażanie do naśladowania dobrych zachowań na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł 	<i>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do uczestnictwa w zespołowym rozwiązaniu problemu przy pomocy technologii takich jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal 	<i>Nauczyciele informatyki</i>	

	<p>edukacyjny</p> <ul style="list-style-type: none"> • docenianie korzyści płynących ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów • kształtowanie umiejętności współpracy podczas programowania w parach lub w zespole, realizacji projektów, uczestnictwa w zorganizowanej grupie uczących się; projektowania, tworzenia i prezentowania efektów wspólnej pracy 		
	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do uczestnictwa w sportowych rozgrywkach klasowych stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego właściwego zachowania w sytuacji zwycięstwa i porażki • zapoznanie z zasadami kulturalnego kibicowania, gry, zabaw • rozwijanie swoich mocnych stron, poczucia własnej wartości, sposobów rozwoju oraz świadomości słabych stron i adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych, aby móc pracować nad nimi • rozbudzanie kreatywności w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych • kształtowanie umiejętności współpracy w grupie z poszanowaniem poglądów i wysiłków innych ludzi ze szczególnym zwróceniem uwagi na ludzi 	<p><i>Nauczyciele wychowania fizycznego</i></p>	

	niepełnosprawnych		
	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności współpracy, uświadamianie konieczności współdziałania w życiu społecznym rozwijanie rozumienia potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania) kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji wymagających podejmowania decyzji indywidualnej i grupowej; stosowanie podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji zapoznanie z celami i przykładami działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce oraz ideą wolontariatu i formami działalności wolontariuszy 	<i>Nauczyciele WOS</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> znajomość i stosowanie zasad savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych rozwijanie rozumienia zasad komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenia w relacjach interpersonalnych oraz przyjmowania odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa kształtowanie postaw asertywnych wdrażanie do udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; rozwijanie wrażliwości na 	<i>Nauczyciele WDŻ</i>	

	osoby potrzebujące pomocy i znajomości konkretnych sposobów jej udzielania		
	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie postawy szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych 	<i>Nauczyciele biologii</i>	
SFERA AKSJOLOGICZNA <i>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</i>	<ul style="list-style-type: none"> utrwalanie poczucia godności i dumy narodowej budowanie szacunku dla innych ludzi oraz dokonań innych narodów kształtowanie zrozumienia dla takich wartości jak: prawda, dobro, sprawiedliwość, tolerancja, piękno oraz rozwijanie wrażliwości moralnej i estetycznej kształtowanie zdolności humanistycznych, sprawności językowej, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji, formułowania i wypowiedzania własnych opinii rozwijanie wyobraźni historycznej 	<i>Nauczyciele historii</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń ma możliwość zaprezentowania własnych poglądów ✓ uczeń jest akceptowany w środowisku szkolnym bez względu na pochodzenie społeczne i rodzinne
	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym rozwijanie zdolności dostrzegania prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej, jako podstawy tożsamości 	<i>Nauczyciele j. polskiego</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczeń odczuwa wsparcie ze strony nauczycieli ✓ nauczyciel wyposaża ucznia w systematyczną informację zwrotną

	<p>narodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie szacunku dla wiedzy i zachęcanie do praktycznego jej zastosowania • wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej oraz szacunku dla tradycji • budowanie więzi i poczucie dumy ze szkoły, regionu i ojczyzny • kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur i szacunku dla ich dorobku • kształcenie zachowań adekwatnych do sytuacji 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ nauczyciele stawiają wysokie wymagania i zachęcają do rozwoju ✓ rodzice wspierają oddziaływania szkolne
	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do oceniania innych i swojego postępowania, w odniesieniu do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne • rozwijanie poszanowania i znajomość zwyczajów i tradycji różnych grup społecznych i narodów • rozwijanie umiejętności odróżniania szczęścia od doraźnej przyjemności i poznania, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób • odkrywanie, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania 	<p><i>Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej</i></p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z przykładami muzycznej twórczości ludowej, obrzędów, zwyczajów, tradycji swojego regionu • rozwijanie wiedzy na temat sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej • zachęcanie do poznania instytucji upowszechniających kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalności • zachęcanie do uczestnictwa w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej) • kształcenie nawyków odpowiedniego zachowania podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców 	<i>Nauczyciele muzyki</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat dzieł architektury najbliższego zabytków najbliższego otoczenia, zapoznanie z twórczością regionalnych artystów 	<i>Nauczyciele plastyki</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie ze sposobami rozwiązywania konfliktów oraz analizowanie ich zalet i wad • zapoznanie z cnotami obywatelskimi (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna) 	<i>Nauczyciele WOS</i>	

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wiedzy na temat mieszkających w Polsce mniejszości narodowych i etnicznych; • zapoznanie – za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – z prawami przysługującymi etnicznym grupom mniejszościowym • rozbudzanie tolerancji • zapoznanie z przykładami przejawów ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu i zasadnością potrzeby przeciwstawiania się tym zjawiskom • przygotowanie do planowania dalszej edukacji z uwzględnieniem własnych zainteresowań, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy 		
	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw związanych z tożsamością kulturową regionu 	<i>Nauczyciele przyrody</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie do poszanowania środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienia potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania • rozwijanie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej • rozbudzanie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów 	<i>Nauczyciele geografii</i>	

	<p>przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej)</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie pozytywnych więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią oraz poczucia współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego bliższego i dalszego otoczenia rozbudzanie zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości 		
	<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie wiedzy na temat kwestii etycznych związanych z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją 	<p><i>Nauczyciele informatyki</i></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> wdrażanie do oceny prac i projektów przez uczniów z wykorzystaniem poznanych i zaakceptowanych wartości: systematyczności działań, pracowitości, konsekwencji, oszczędności, umiaru w odniesieniu do czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń 	<p><i>Nauczyciele techniki</i></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy odpowiedzialności za własny rozwój i samowychowanie 	<p><i>Nauczyciele WDŻ</i></p>	